

vara betänkt på att minska utelöpande sedelstock i större proportion än valutan minskas, d. v. s. att indraga utlåningar, för att icke komma derhän att mot sexton miljoner sedel och depositionsskuld icke finnes en enda mark valuta. Ty redan långt härförinnan måste en allmän panique uppstå, som leder till uppsägning af de positioner och sedlar-nes inströmmande.

Indragning på utlåningen blir så mycket nödvändigare, som Ständerna tillika föreslå, att banken alltid skall hålla åtta miljoner mark i metallisk valuta. Finlands banks hela valutaförråd har hållit sig vid tolf å tretton miljoner. Redan en minskning af två till tre miljoner måste alltså föranleda bankförvaltningen att tillgripa anförda enda utväg att minska den utelöpande sedelstocken.

Wid en svår kris, såsom i följd af inträffad missväxt, då tjugu miljoner och derutöfver utgå ut landet, till inköp af säd, kan Finlands bank icke utan understöd tillhandahålla den erforderliga valutan – det följda systemet må vara hvilket som helst. Har dock förvaltningen hållit en betydlig reserv, såsom nu är händelsen, kan utvexlingen länge fortgå utan annan kännbar tryckning, än den, att cirkulationsmedlet i landet förminskas. Banken kan nu utgifva ända till åtta miljoner valuta, förrän minskning i utlåningen blir nödvändig. Men den utelöpande sedelstocken är då reducerad till ungefär tolf miljoner mark.

Det af Ständerna föreslagna systemet har likväl fördelen att under vanliga förhållanden tillåta bankförvaltningen hålla en mindre reserv, utan att vid en inträffad ökad valutauttagning behöfva minska utlåningen. Men denna lättnad måste derjemte ingifva bankförvaltningen en säkerhet, som synes mindre önskvärd, isynnerhet nu, då denna förvaltning komme att delvis öfvergå i nya händer.

Som också allmänheten icke förmår bedöma arten och syftningen af sagde lättnad, utan kommer att bedöma reformen ur endast den synpunkt, att banken får utgifva sedlar mot mindre säkerhet än för närvarande, måste jag anse reformens genomförande vara för bankens kredit vådlig vid en tidpunkt, då dess förmåga att uppfylla sina förbindelser är satt på det hårdaste prof.

Jag förenar mig derföre i den af Senatorn Palmén gjorda underdåniga hemställan.

I öfrigt utbeder jag mig att få upprepa den anmärkning, att indragandet af primitiva fonden icke kan komma, att öka bankens valuta – såsom Ständerna fortfarande det förmenat. Men då fondens indragning allaredan är af Hans Majestät i nåder godkänd, är sagde misstag utan inflytande.

816 C. T. OKER-BLOM – J. V. SNELLMAN 22.X 1867 HUB, JVS handskriftssamling

Högtärade Broder!

Stadd på resa inom länet i ändamål att med vederbörande kommunal- och fattigvårdsstyrelser i hvarje socken öfverlägga och öfverenskomma om nödiga undsättningsåtgärder såväl för eget behof som isynnerhet för att bispringa de nödlidande som enligt all sannolikhet komma att nedströmma hit ifrån nordligare delarne af landet, ser jag mig föranlåten att besvara Bror med dessa rader.

Jag har icke härintills anhållit om bidrag ifrån statsmedlen för detta

läns behof. Jag gör det icke heller nu, ehuru ställningen i en del orter är svår. Med tillhjälp af nödbröd o. s. v. torde vi kunna slå oss ut detta svåra år med egna medel. Befolkningen känner att statens understöd måste gå åt annat håll, der nöden är större, och räknar derföre icke derpå, utan skall anstränga sig af alla krafter att med egna tillgånger hjälpa sig fram. Om Wiborgs län är derföre icke fråga. Men ett bidrag – ett ringa bidrag – af statsmedlen behöfves till ett annat ändamål och jag vågar hoppas att detsamma icke blifver afslaget.

10 Saken är följande. Det har lyckats att i Wiborg bilda ett aktiebolag för uppköp och afsättning af inhemska tillverkningar hörande till hemslöjd. Detta bolag, som till sina medlemmar räknar handelshus sådane som Hackman, Tichanoff, Rosenius m. fl. är sinnadt att öfvertaga ledningen af affären åt en å orten särdeles välkänd och företagsam man, nemligen Lydecken, som i bolagets värf borde företaga sig en resa till utlandet för att söka och förbereda afsättningsorter för våra inhemska alster samt medhemta nödiga modeller och profver derifrån. Med Lydecken har öfverenskommit att han emot en ersättning af 1 800 m<ark> f<inskt> skulle åtaga sig att i denna afsigt vistas 2 å 3. månader i utlandet, förnämligast norra Tyskland, Holland, 20 England o. s. v. Såväl på egna som bolagets vägnar anhåller jag nu på det varmaste att detta reseunderstöd blefve beviljad Lydecken af allmänna statsmedel och hyser jag tillika det hopp att företaget skall krönas med framgång då Wiborgs handelskorps satt sig i spetsen för detsamma, ty kännedom och affärsvana saknas här icke. Med dagens post afgår till Kejs<erliga> Senaten hemställan i denna fråga, som jag på det lifligaste understöder. Gör oss nu, min högtärade Broder, denna gång till viljes och bevilja Lydecken det begärda understödet *utan afdrag*, ty Lydecken åtnjuter handelskorpens förtroende och förer 30 saken i land. Någon annan duger här icke, ty aktierna få ej åtgång med mindre än Lydeckens namn står i spetsen. Bevilja mig nu denna begäran – jag begär icke annat.

I medlet af November borde Lauritsala gård gå under auktion. Wore det icke välbetänkt om finska staten sökte inlösa detta vid Saima kanalmyrning belägna ställe, som så synnerligen eignar sig för en köping eller stad. I fremmande händer borde detta ställe icke lemnas och kommer någongång expropriation i fråga, torde densamma icke blifva ringa. Nu kunde stället kanske inlösas af staten för en spottpenning. Reflektera på saken och meddela mig godhetsfullt din åsigt derom.

40 Enligt hvad jag under min resa genom länet erfarit, torde de af Senaten bestämda prisen på utsädes korn och hafra, som skall upphandlas vid Wiborgs krono magasin, vara för låga. Priset är nemligen bestämdt: för utsädes korn till 21 å 23 m<ark> per tunna, på utsädes hafra – till 12. m<ark> per tu<n>n<a>. För detta pris kommer intet att fås, ty det är för lågt. Man anser korntunnan böra betalas med 24 å 28. m<ark>, hafvertunnan med minst 16 å 18. m<ark>, kanske ända till 20. m<ark>.

På kornutsäde torde tillgång finnas för länets behof, på hafra deremot icke. Rågsådden är allestädes gjord och broddarne försvarliga. 50 Jag har redan besökt Kexholms, Kronoborgs, Sordavala och Salmis härader. I morgon fortsätter jag resorna inom Lappvesi härad samt sedan vidare till Kymmene och Stranda. Den 26. dennes återvänder jag till Wiborg.

Mossor samlas, arbetshus inrättas och arbete förberedes åt nödli-
dande. Direkta bidrag blifva ringa – endast Wiborg torde samla

någoting ihop.

Ursäkta brådskan och slarvet samt emottag försäkran om den uppriktigaste högaktning och tillgifvenhet af

din trogne vän och tjänare
Chr. Oker-Blom

Willmanstrand d. 22. October 1867.

817 J. V. SNELLMAN – A. F. WASENIUS 23.X 1867
HUB, SLISA 408

10

Haf godheten ännu precisera sändningarne till Wasa län.

Äfvenså uppgift på Harffs meddelanden om linblårs-skeppningen.

När Alexander färdig? Sök att få Porthan till Brahestad. Dit nödvändigt det lofvade.

Joh. Vilh. Snellman

d. 23 Okt. 67,

20

⟨Bilaga⟩

Protokoll fördt vid Sydfinska Ångfartygs Bolagets Direktions och Fullmäktiges sammanträde i Helsingfors den 23. Oktober 1867.

I anledning af gjord förfrågan huruvida bolaget ville förbinda sig att låta sitt fartyg Alexander, som på återfärden efter en nyligen verksteld resa med last för Kronans räkning till Uleåborg stått på grund och derpå stadt under reparation härstädes,än i höst begifva sig med dylik last till Brahestad, fattades enhälligt det beslut att emedan fartyget för fullständigare reparation af den vid påstötningen erhållna läcka måste under wintern intagas i docka och oundgängligt således är att fartyget innan inläggningen för slik docktagning hit återvänder, detsamma icke finge gå nordligare än till Brändö invid Nikolaistad, med rättighet derhos för fartygets befälshafvare, att ifall han, ankommen på höjden af Råfsö eller, Christinestad, befarade att om resan fortsattes längre norrut, äfventyr skulle uppstå för fartyget att infrysa, han då egde anlöpa någon af desse hamnar och der lossa fartygets innehafvande last.

30

40

818 A. F. WASENIUS – J. V. SNELLMAN 23.X 1867
RA, JVS samling

Aflastningar till Wasa Län.

Till Jakobstad eller nordligare om möjligt:

⟨e⟩r Briggen Emma, under bogsering 2 400 Mattor Mjöl.

⟨e⟩r Briggen Hulda, ett mycket godt fartyg,

inlastningen påbörjat den 18 dennes 3 000 Mattor Råg

50

⟨e⟩r Porthan, Alexander eller

Suomi:

1 600 Mattor Råg

7 000 Mattor